

Θρησκευτικά: Λάθη και παραλήψεις. Από την Θεολογία στα Θρησκευτικά και από τα Θρησκευτικά στην Θρησκευσιολογία... (Βασίλειος Γκρίλλας, Θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Τις τελευταίες μέρες γινόμαστε μάρτυρες διαφόρων τοποθετήσεων, που αφορούν το μάθημα των Θρησκευτικών στα σχολεία. Από την μία πλευρά, υπέρμαχοι υποστηρικτές της εφαρμογής των νέων σχολικών εγχειριδίων και του νέου σχολικού προγράμματος. Από την άλλη, υπέρμαχοι υποστηρικτές της ακύρωσης και των νέων σχολικών εγχειριδίων και του νέου προγράμματος για τα Θρησκευτικά. Και στις δύο πλευρές εντοπίζονται ικανά επιχειρήματα προβολής θέσεων.

Ωστόσο, παρουσιάζονται ακρότητες. Οι υποστηρικτές της εφαρμογής των νέων βιβλίων κατηγορούν όσους έχουν αντίθετη άποψη ως φονταμενταλιστές, συντηρητικούς και παρωχημένους. Από την άλλη πλευρά εξαπολύονται κατηγορίες για επέλαση νεωτεριστών, οικουμενιστών και εχθρών της πίστεως. Δυστυχώς και οι δύο μερίδες βρίσκονται στην εγωκεντρικότητα των τοποθετήσεων τους. Ότι παραμένει όμως στην εγωκεντρικότητα βρίσκεται αυτόματα εκτός Εκκλησίας.

Πώς να οικοδομήσεις λόγο και ψυχές -παιδικές ψυχές- όταν οι ίδιες σου οι θέσεις είναι εκτός Εκκλησίας;

A) Τα λάθη του παρελθόντος.

1. Η Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία δεν αποτελεί θρησκεία. Στην θρησκεία ο άνθρωπος επιχειρεί να ανακαλύψει το Θεό. Στην Εκκλησία ο Θεός αποκαλύπτεται στον άνθρωπο. Γι' αυτό ακριβώς έχουμε Εκκλησία εξ' αποκαλύψεως και όχι Θρησκεία εξ' ανακαλύψεως. Παρόλα αυτά, σε μια καταχρηστική πρακτική, δεχθήκαμε επί χρόνια το νόημα του Ευαγγελίου, η διδασκαλία των Πατέρων και το περιεχόμενο της Εκκλησίας, να διατυπώνονται σε μαθησιακά «θρησκευτικά» σχήματα και κανένας ποτέ δεν αντέδρασε. Στην πραγματικότητα, ακόμα και η Εκκλησία και οι Θεολόγοι δέχθηκαν σιωπηρά τον όρο «θρησκευτικά», θέτοντας το περιεχόμενο της Θεολογίας σε ένα καταχρηστικό και συστημικό περιβάλλον, που δεν αφήνει κανένα περιθώριο προβολής της βιωματικής εμπειρίας του περιεχομένου της Θεολογίας και της Εκκλησίας.

Το πρόβλημα που απορρέει σήμερα από αυτή την πρακτική είναι το πώς μπορεί κάποιος να προβάλει την απαίτηση η διδασκαλία της Εκκλησίας να μην προβάλλεται ως θρησκεία και να αρνείται μάλιστα την σύγκριση με τις άλλες θρησκείες.

Δυστυχώς είναι αργά! Οι βολεμένες πρακτικές χρόνων γεννούν σήμερα προβλήματα. Αν θα θέλαμε να μην αντιμετωπίζεται η Θεολογία της Εκκλησίας ως «Θρησκεία», θα έπρεπε να έχουμε τακτοποιήσει τα πράγματα στην ορθή βάση εξ' αρχής. Η σιωπηρή αποδοχή της κρατικής υποστήριξης στην διδασκαλία του θεολογικού μαθήματος μετέτρεψε τον θεολόγο σε «θρησκευτικό» (έτσι φωνάζουν οι μαθητές τον Θεολόγο πλέον!), και την διδασκαλία-Θεολογία της Εκκλησίας σε «Θρησκευτικά». Μοιραία λοιπόν η σύγκριση είναι αναπόφευκτη εκ των συνθηκών.

2. Το μάθημα των θρησκευτικών διδάσκεται στα σχολεία από θεολόγους. Όμως, πολλές φορές, τυγχάνει οι θεολόγοι να ακολουθούν την θεολογική πορεία βιοποριστικά και όχι βιωματικά κατ' επιλογή ουσίας. Το σύστημα διορισμού και επιλογής των εκπαιδευτικών δεν εξετάζει την σχέση του διδάσκοντος με το διδασκόμενο αντικείμενο. Έτσι, πολλές φορές η Θεολογία θεραπεύεται από ανθρώπους ανάγκης και επαγγέλματος και όχι από ουσιαστικούς δασκάλους με επίγνωση ρόλου και καθήκοντος. Στις περιπτώσεις, στις ελάχιστες περιπτώσεις,

ειδικών προσλήψεων σε συγκεκριμένα σχολεία και με καθεστώς ειδικών επιτροπών γνωμοδότησης, τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα. Εκεί τα κριτήρια γίνονται άκρως υποκειμενικά και σαφώς ωφελούνται όσοι έχουν καλές δημόσιες σχέσεις για την κάλυψη θέσεων. Όμως, ο θεολόγος είναι προβολέας βιώματος και όχι διαχειριστής επικοινωνιακών μοντέλων. Είναι λογικό οι άνθρωποι αυτοί να αποτυγχάνουν στο έργο τους και μάλιστα με την «ευλογία» όσων τους προωθούν.

3. Ο εφησυχασμός της μάθησης των αληθειών της πίστεως στα σχολεία όλων των βαθμίδων, εκμηδένισε το διδακτικό έργο της Εκκλησίας στα Κατηχητικά Σχολεία της Ενορίας. Γονείς και παιδιά περιφρόνησαν και περιφρονούν το έργο της κατηχητικής πνευματικής δράσης. Είναι λογικό. Οι «δάσκαλοι» των Κατηχητικών Σχολείων πολλές φορές δεν είναι θεολόγοι. Τα κατηχητικά στελεχώνονται από ευγενείς εθελοντές που έχουν καλή σχέση με την ενορία, αλλά που εκ των πραγμάτων μη όντες θεολόγοι, αδυνατούν να ανταποκριθούν στους προβληματισμούς των νέων της σύγχρονης εποχής με ασφάλεια. Ακριβώς λόγω αυτής της αδυναμίας, τα κατηχητικά κατάντησαν χώροι που λέγονται ιστοριούλες, τραγουδάκια και παίζονται παιχνίδια. Ελάχιστες εξαιρέσεις πραγματικής κατηχητικής δράσης, χάνονται στο πλήθος των υποτονικά κινουμένων κατηχητικών σχολείων. Έτσι η κατήχηση των χριστιανών, από μέλημα της Εκκλησίας έγινε υποχρέωση της πολιτείας. Όταν όμως η προβολή ενός τρόπου βιώματος και πίστης μετατρέπεται σε υποχρέωση, ουδέν ωφελεί. Το κατηχητικό έργο είναι ακραιφνώς δουλειά της Εκκλησίας. Η αποτυχία του χρεώνεται στον κλήρο όλων των βαθμίδων. Όταν όμως η ίδια η Εκκλησία έχει αδρανήσει στα δικά της «σχολεία» πώς μπορεί να υπάρχει η απαίτηση υποστήριξης του θεολογικού περιεχομένου στα κρατικά σχολεία;

4. Η Εκκλησία πάντοτε έμεινε οχυρωμένη στο καθεστώς πως το μάθημα είναι Ομολογιακό και θεωρούσε ότι τούτος ο όρος αποτελεί δεδομένο ασφάλειας του περιεχομένου της θεολογικής διδασκαλίας. Ποτέ όμως κανένας δεν αναρωτήθηκε πως μπορεί να είναι ομολογιακό ένα μάθημα, όταν οι συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο σε αυτό, δεν γνωρίζουν την Ομολογία της Πίστεως. Το επιχείρημα ότι αυτός ακριβώς είναι ο στόχος, δηλ. οι μαθητές να γνωρίσουν την Ομολογία της Πίστεως μαθησιακά, πίπτει εκ των προτέρων υπό την λογική ότι η ομολογία δεν είναι αποτέλεσμα μόνο γνώσης, αλλά και πίστης. Ακόμα και σήμερα πολλοί υποστηρίζουν τον ομολογιακό χαρακτήρα του μαθήματος. Πρέπει όμως να αναρωτηθούμε: Το μάθημα οδηγεί στην Ομολογία ή η Ομολογία στο μάθημα; Αυτοί οι προβληματισμοί ποτέ δεν διατυπώθηκαν. Έτσι το θεολογικό μάθημα στα σχολεία, έγινε ομολογία κοινωνιολογικών, ψυχολογικών, φιλοσοφικών και ενίοτε πολιτικών προβληματισμών. Ωστόσο, την Θεολογία δεν μπορείς να την προσεγγίσεις μέσα από κοινωνιολογικά, ψυχολογικά, φιλοσοφικά και πολιτικά σχήματα. Είναι ψευδαίσθηση το επιχείρημα ότι μέσω των άλλων επιστημών δύναται κάποιος να αναλύσει ορθότερα την θεολογική σπουδή. Το Ευαγγέλιο δεν αποτελεί πειραματικό εγχειρίδιο στις επιστήμες της κάθε εποχής. Σαφώς και η σύζευξη με τα συμπεράσματα των άλλων επιστημών είναι αναγκαία, αλλά δια της Θεολογίας. Δυστυχώς, η πορεία που μέχρι σήμερα ακολουθήθηκε ήταν ακριβώς αντίστροφη και ιδού το αποτέλεσμα.

5. Κάθε ενέργεια και πράξη κρίνεται εκ του αποτελέσματος. Το αυτό και για το μάθημα των θρησκευτικών. Δυστυχώς η εμπειρία τόσων χρόνων καταγράφει ότι μέχρι σήμερα αποτυγχάνει παταγωδώς. Ο κόσμος δεν ξέρει θεολογία. Μετά από δώδεκα χρόνια υποχρεωτικής παρακολούθησης του μαθήματος, οι νέοι άνθρωποι εξέρχονται από την βασική εκπαίδευση, χωρίς να έχουν αποκτήσει ουδεμία σχέση ουσίας με την Εκκλησία και την Θεολογία. Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί της Ελλάδας σήμερα, δεν ξέρουν μήτε το Σύμβολο της Πίστεως, μήτε τις βασικές αρχές της Εκκλησίας, μήτε το περιεχόμενο του Ευαγγελίου και δυστυχώς καλά καλά δεν ξέρουν να κάνουν μήτε το Σταυρό τους. Πού εξυπηρετεί λοιπόν το μάθημα των θρησκευτικών; Πού σημειώνεται η επιτυχία του μαθησιακού αποτελέσματος; Πού καταγράφεται η επιτυχία της διδακτικής ενασχόλησης; Πού τονίζεται η σπουδαιότητα των σχετικών εγχειριδίων; Θαρρώ πως όσο και να ψάξουμε δεν θα βρούμε απάντηση. Το παράδοξο είναι πως Θεολόγοι και Κληρικοί έχουν σαφή βάση αντίληψης αυτής της αποτυχίας, αλλά τόσα χρόνια κανείς δεν πρόβαλε ένα σχέδιο ανάπλασης, που να καταστήσει το μάθημα γόνιμο και δημιουργικό σε περιβάλλον βιωματικότητας και γνώσης των μαθητών. Ξαφνικά σήμερα, όλοι εγείρουν θέση για την σπουδαιότητα της θεολογικής παιδείας στα σχολεία. Φοβάμαι πως είναι αργά.

Σε πολλές περιπτώσεις θεολογικών και εκκλησιαστικών λαθών, το επιχείρημα των ανθρώπων της Εκκλησίας ήταν και είναι, ότι ο κόσμος είναι απαίδευτος. Μα αυτός ο κόσμος διδάχθηκε θρησκευτικά δώδεκα χρόνια. Δικαιολογούνται τέτοιες θέσεις; Σίγουρα όχι. Ωστόσο, ποτέ κανείς δεν αναρωτήθηκε τι γίνεται λάθος.

B) Τα λάθη του παρόντος.

1. Οι υποστηρικτές του νέου προγράμματος θρησκευτικών στα σχολεία, θεωρούν απαραίτητο το άνοιγμα του μαθήματος και σε άλλα θρησκευτικά περιβάλλοντα πέραν του Ορθόδοξου Δόγματος. Μάλιστα κατηγορούν, όσους εμμένουν στην αποκλειστικότητα του μαθήματος σε ομολογιακό περιβάλλον, ότι κατευθύνονται από «εξωεκπαιδευτικά κέντρα», με στόχο την κατάργηση του νέου προγράμματος. Εκ του αντιθέτου, εντοπίζονται επιχειρήματα ότι η επιβολή του νέου προγράμματος, κατευθύνεται από «αντιεκκλησιαστικά κέντρα» με στόχο την αποχριστιανοποίηση του μαθήματος και των μαθητών.

Δυστυχώς και στις δύο πλευρές απουσιάζει το μείζον. Ο Χριστός! Δεν είναι καλό ούτε ένα μάθημα που εκθέτει τον Χριστό συγκριτικά σε άλλες θρησκείες, αλλά ούτε και ένα μάθημα που φοβάται στο όνομα του Χριστού την ετερότητα του πλησίον. Αυτά τα προβλήματα θα ήταν λυμένα αν και εφόσον υπήρχε βίωμα Χριστού. Δυστυχώς τούτο απουσιάζει.

2. Το μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία δεν έχει χαρακτήρα συγκριτικής θρησκευσιολογίας. Αυτό πρέπει να το βγάλουν από το μυαλό τους όσοι αποδέχονται την ύπαρξη του νέου σχολικού προγράμματος για τα θρησκευτικά. Αν θεωρούν ότι έχει, τότε οι ίδιοι πρέπει να αξιώσουν το μάθημα να διδάσκεται από θρησκευσιολόγους και όχι από θεολόγους. Ωστόσο, το μάθημα δεν έχει φονταμενταλιστικό χαρακτήρα και αυτό πρέπει να το βγάλουν από το μυαλό τους, όσοι δεν αποδέχονται την ύπαρξη του νέου σχολικού προγράμματος για τα θρησκευτικά. Αν θεωρούν ότι στο μάθημα λανθάνει φονταμενταλιστική αποκλειστικότητα, τότε οι ίδιοι πρέπει να αξιώσουν το μάθημα να διδάσκεται από δηλωμένους ζηλωτές οργανωσιακών χώρων και όχι από θεολόγους.

Το ορθόδοξο βίωμα δεν έχει κανέναν λόγο να τεθεί σε οποιαδήποτε σύγκριση. Ο Ορθόδοξος Χριστιανός αυτοπροσδιορίζεται και δεν ετεροπροσδιορίζεται. Τα εργαλεία αυτοπροσδιορισμού τα αναζητά εντός της Εκκλησίας και όχι σε αλλότρια περιβάλλοντα. Ο Ορθόδοξος είναι Ορθόδοξος, όχι γιατί υπάρχουν ετερόδοξοι και αλλόδοξοι, αλλά γιατί έχει βρει το νόημα της ζωής του στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Το αν ο όποιος πλησίον, δοκεί στην πίστη του έτερα ή αλλότρια, είναι για τον Ορθόδοξο πεδίο ασκητικής στην πορεία του και όχι γνώμονας συγκριτικής μελέτης της πνευματικότητας του.

3. Η όποια παρουσίαση του Χριστού με σχήματα ανιστόρητα δεν είναι λάθος. Είναι βλασφημία. Ο Χριστός δεν μπορεί να παρουσιάζεται ως Ινδός ή ως Ινδιάνος, όπως φρονούν οι υποστηρικτές των νέων θρησκευτικών. Η ιστορική αλήθεια επιβάλλει να προβάλλεται ο Ιησούς ως ο Ναζωραίος. Ακόμα και αν μηδενίσει κάποιος την μεσιακή ιδιότητα του Χριστού, δεν έχει κανένα δικαίωμα να διασαλεύσει την ιστορική αλήθεια του προσώπου του ιστορικού Ιησού. Ο Ιησούς υπήρξε ως Ναζωραίος και για τον Ορθόδοξο Χριστιανό είναι παράλληλα και ταυτόσημα ο Χριστός ο Σωτήρ. Αυτά δεν αλλάζουν. Σε αυτά δεν γίνονται εκπτώσεις.

Στο όνομα της θέσης ότι ο Χριστός δεν διακρίνει φύλα και λαούς, δεν γίνεται να παράγεται μερισμός της αλήθειας και της ιστορίας. Μάλιστα για τον Ορθόδοξο Χριστιανό, ο Ιησούς Χριστός δεν είναι μέρος της ιστορίας. Είναι η ίδια η Ιστορία! Ο Χριστός δεν αποτελεί παρέμβαση στην ιστορία. Είναι ο κύριος άξονας της Ιστορίας. Δεν είναι τυχαίο που η ανθρωπότητα και ο χρόνος διαιρέθηκε χρονικά και ιστορικά σε προ Χριστού και μετά Χριστόν. Προφανώς οι υποστηρικτές των νέων θρησκευτικών δεν τα διδάχτηκαν πουθενά.

4. Το βιβλίο των Θρησκευτικών στα σχολεία δεν αποτελεί εγχειρίδιο μάθησης ξένων γλωσσών. Τί εξυπηρετεί στο νέο πρόγραμμα θρησκευτικών η ύπαρξη του «Πάτερ ημών» στην αγγλική και στην τουρκική γλώσσα συγκριτικά προς την ελληνική; Υπάρχει περίπτωση το ελληνόπουλο να μάθει να προσεύχεται στα τούρκικα; Οι συγκριτικοί πίνακες με την αγάπη στον Χριστιανισμό, στο Ισλάμ και στο Βουδισμό ποίο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα μπορούν να φέρουν σε ένα παιδί του Δημοτικού που στερείται κριτικής ικανότητας ηλικιακά; Και ίσως κάποιος να ισχυριστεί ότι γίνεται ακριβώς για να αποκτήσει το παιδί κριτική ικανότητα. Ποιός

όμως έδωσε το δικαίωμα στον οποιονδήποτε να ωθεί το παιδί σε μια πρόωρη ωρίμανση; Το πορτοκάλι είναι καλό το χειμώνα και μόλις είναι χρώματος πορτοκαλί. Τότε είναι μέλι που σε γλυκαίνει. Αν το φας την άνοιξη καταπράσινο, είναι δηλητήριο που το φτύνεις. Το ίδιο συμβαίνει και στον άνθρωπο. Ότι είναι στην ώρα του είναι γλυκό και καλό. Ότι είναι πρόωρο ή απάωρο είναι κακό κι άσχημο.

5. Πολλοί γονείς έσπευσαν να επιστρέψουν τον φάκελο μαθητή για το μάθημα των νέων θρησκευτικών υπό το επιχείρημα ότι: Ο Φάκελος περιέχει υλικό από διδασκαλίες πολλών θρησκειών και επιφέρει σύγχυση στην ορθόδοξη θρησκευτική διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Ο αντιπαιδαγωγικός τρόπος που παρουσιάζεται το υλικό επιφέρει παιδαγωγική και γνωσιολογική σύγχυση στο παιδί, διότι δεν εμβαθύνει και δεν εμπνέει προς την ορθόδοξη πίστη του. Επιπλέον, δεν παρέχει στο παιδί ούτε τα στοιχειώδη που χρειάζεται να γνωρίζει για την πίστη του ένας ορθόδοξος χριστιανός. Ο Φάκελος παρουσιάζει μονόπλευρα άλλες θρησκείες ή θρησκευτικές ομάδες, αποκρύπτοντας επιμελημένα διδασκαλίες τους που περιέχουν φανατισμό, ρατσισμό και μίσος. Επομένως, δεν είναι αληθής.

Με την λογική ότι το Σύνταγμα και οι Νόμοι θέλουν Ομολογιακό το μάθημα των θρησκευτικών στην χώρα μας, τα προβαλλόμενα επιχειρήματα είναι ισχυρά και απολύτως νόμιμα. Την νομιμότητα μπορεί να την κρίνει και ο πιο αδαής, αν δει την σχετική κείμενη νομοθεσία περί του μαθήματος. Ορθώς λοιπόν αντιδρούν οι γονείς, οι οποίοι έχουν κάθε δικαίωμα παρέμβασης στην ανατροφή και την παιδεία των τέκνων τους. Μάλιστα είναι παντελώς αισχρή οποιαδήποτε κριτική προσβάλει το δικαίωμα του γονέα να μεγαλώσει το παιδί του σύμφωνα με τον τρόπο που επιθυμεί αυτός που το γέννησε. Αυτοί οι γονείς δεν είναι μήτε αγράμματοι, μήτε ρατσιστές, μήτε ορθόδοξοι ταλιμπάν. Είναι οικογενειάρχες, που μεγαλώνουν τα παιδιά τους. Σεβασμός λοιπόν στην ιδιότητα του γονέα και σιωπή σε όποιον επιθυμεί να παρέμβει με κριτική στο έργο τους.

Η απορία όμως που γεννάται είναι η εξής: Όλοι αυτοί που προβαίνουν σε αυτές τις επιστροφές φακέλων με σχετικές ενυπόγραφες δηλώσεις άραγε οδηγούν την Κυριακή τα παιδιά τους στην Εκκλησία; Τα έμαθαν να κάνουν τον Σταυρό τους στο τραπέζι; Τα δίδαξαν, με το βίωμά τους, την αξία των Μυστηρίων; Ο Θεός να μας ελεήσει αλλά η εικόνα των νέων παιδιών δεν δίνει σημεία τέτοιας ανατροφής. Βαρύ το σφάλμα. Ορθόδοξοι Χριστιανοί είμαστε επειδή βιώνουμε τον Χριστό, όχι παραδοσιακά γιατί ήταν ο πατέρας μας και ο πάππος μας και ο προπάππος μας Ορθόδοξοι. Το να είσαι Ορθόδοξος Χριστιανός δεν είναι κληρονομικό αξίωμα ή εθνικό γνώρισμα ή φυλετική αξία. Είναι βίωμα. Και αυτό αν απουσιάζει δεν καλύπτεται μήτε από επιστροφές φακέλων μήτε από δηλώσεις ενυπόγραφες.

6. Το επιχείρημα ότι τα Θρησκευτικά προάγουν το δημοκρατικό πνεύμα στις πολυπολιτισμικές και πολυθρησκευτικές κοινωνίες είναι παντελώς κουτό. Τους δημοκρατικούς πολίτες τους διαμορφώνει το μάθημα της Αγωγής του Πολίτη. Αν είναι να λειτουργήσουμε στην εκπαίδευση συγκεντρωτικά τότε καταλύουμε εξ' ορισμού την έννοια της δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα, αν πρέπει να κάνουμε τα θρησκευτικά όχημα πολιτικής αγωγής και παιδείας, να πράξουμε το αυτό σε όλα τα μαθήματα. Τί θα γράφαμε όμως στα βιβλία της Αστρονομίας ή της Γεωγραφίας αν θα έπρεπε να υποστηρίξουμε την άποψη των ακραίων ισλαμιστών που ακόμα και σήμερα θεωρούν την γη επίπεδη και ακίνητη; Στο όνομα της επιστήμης ή της αποδοχής της ετερότητας θα

σταματήσουμε την κίνηση της γης και θα της αλλάξουμε σχήμα; Ανόητο.

Αν θα θέλαμε να γράψουμε στην Ανθρωπολογία ή στην Κοινωνιολογία την αξία των ανθρωπίνων σχέσεων τί θα γράφαμε αν θα έπρεπε να παρουσιάσουμε στα παιδιά την διασαλευμένη ισλαμική κοινωνία, που θάβει τις γυναίκες ζωντανές αν μοιχεύσουν; Ή τι επιχειρήματα θα βρίσκαμε να προσδιορίσουμε το θεόδικο ισλαμικό δίκαιο, που ζητά να κόβεται το χέρι του κλέφτη, να πετιέται από ύψος θανάτου ο ομοφυλόφιλος, να κρεμάται σε κοινή θέα ο αντιστασιακός, να μαστιγώνεται δημόσια ο μέθυσος και τόσα άλλα; Πρόσφατα η βρετανική εφημερίδα Daily Mail έδωσε στην δημοσιότητα άρθρο της με την λίστα των απάνθρωπων ισλαμικών τιμωριών για κάθε περίπτωση αδικημάτων. Η αξία του άρθρου δεν εντοπίζεται μόνο στο περιεχόμενο, αλλά κυρίως ότι προέρχεται από εφημερίδα που δραστηριοποιείται σε έναν κατεξοχήν πολυθρησκευτικό και πολυπολιτισμικό χώρο όπως αυτός της Μ. Βρετανίας.

Ε! Όσο ανόητη θα ήταν μια τέτοια προσπάθεια άλλο τόσο ανόητη είναι και η προσπάθεια να γίνουν τα θρησκευτικά εργαλεία προαγωγής πολιτειακών-πολιτικών ζητημάτων. Τα θρησκευτικά έχουν άλλο ρόλο. Κάθε μάθημα έχει άλλο ρόλο. Και όταν οι ρόλοι μπερδεύονται, τα αποτελέσματα είναι μπερδεμένα. Αυτό θέλουμε;

Γ. Η ευθύνη του κράτους

Τούτος ο τόπος ήταν πάντα Ορθόδοξος. Η Ορθόδοξη Εκκλησία συνέθεσε μοναδικά την αρχαία ελληνική σκέψη και την αλήθεια του Ευαγγελίου. Έτσι τράνωσαν οι

γενεές μας. Το Σύνταγμα είναι ξεκάθαρο υπέρ της Ορθόδοξου Εκκλησίας. Οι Νόμοι είναι σαφείς για την προαγωγή της κρατούσας θρησκείας. Το κράτος δεν έχει να κάνει πολλά. Μόνον ένα. Να σεβαστεί το Σύνταγμα και τους Νόμους.

Οι πολιτικοί μας αποδεδειγμένα δεν έχουν καμία σχέση ουσίας με την Ορθόδοξη Εκκλησία. Έχουν όμως υποχρέωση έναντι της Ιστορίας και του Λαού και αυτός ο Λαός είναι Ορθόδοξος, και αυτή η Ιστορία γέννησε τον Σταυρό στην Σημαία. Αυτά δεν μπορεί κανείς να τα υπερβεί.

Από το κράτος είναι κουτό να ζητήσεις κάτι περισσότερο. Είναι επίσης δονκιχωτικό να προσπαθήσεις να χρεώσεις ευθύνες. Το μόνο που μπορεί κάποιος να ζητήσει είναι σεβασμός στην ιστορία ενός λαού Ορθόδοξου.

Δ. Η ευθύνη της Εκκλησίας

Από πού να ξεκινήσει κάποιος και πού να τελειώσει μπροστά σε αυτήν την προβληματική; Το αν έχει ευθύνη η Εκκλησία είναι πασιφανές. Ναι έχει!

Η Εκκλησία –και εννοώ τον πιστό λαό– πρέπει να μάθει να παιδαγωγεί τα τέκνα της. Δεν μπορεί ο γονιός να εφησυχάζει αναθέτοντας την πνευματική ζωή του τέκνου του στο κράτος και σε ένα μάθημα. Η οικογένεια παιδαγωγείται στο βίωμα της Εκκλησίας και στην αλήθεια της ζωής. Το κράτος δυστυχώς δεν έχει αυτή την προοπτική.

Η Εκκλησία –και εννοώ την διοικούσα– έχει υποχρέωση να πάψει να επαναπαύεται στην επί τόσα χρόνια αποτυχημένη διαπαιδαγώγηση των Ελλήνων εκ της κρατικής κατηχητικής δια του μαθήματος των θρησκευτικών. Αν η Εκκλησία θέλει να δείξει πραγματικά ότι πονάει για την παιδαγωγία του λαού της πρέπει να αναστήσει τα Κατηχητικά Σχολεία της. Όχι με τα παρωχημένα σχήματα του παρελθόντος, αλλά με την ορθότητα της εναρμόνισης στην σύγχρονη πραγματικότητα. Επιπρόσθετα, το έργο αυτό να το αναθέσει όχι στις καλοπροαίρετες κορασίδες και στους ενθουσιώδης νεανίες κάθε μορφής, αλλά σε πραγματικής αξίας Θεολόγους. Ναι! Οι Ενορίες μαζί με τους ψάλτες και τον νεωκόρο να προσλάβουν και Θεολόγους για το κατηχητικό έργο και να στήσουν πραγματικά Κατηχητικά Σχολεία γνώσης και παιδείας. Ναι! Να προσλάβουν Θεολόγους με όλες τις προβλεπόμενες απαιτήσεις και αξιώσεις. Αρκετά με τις φτηνές λύσεις!

Είδαμε πολλές ενορίες να φτιάχνουν επιτυχώς Κοινωνικά Φροντιστήρια για μαθήματα Αρχαίων, Έκθεσης, Μαθηματικών, Βιολογίας, Χημείας κ.α.. Δεν είδαμε όμως μια Ενορία να φτιάχνει πραγματικό Σχολείο Κατήχησης. Ωρα να το δούμε! Ωρα να εντάξουμε ακόμα και τα κοινωνικά φροντιστήρια στα Κατηχητικά Σχολεία.

Το ερώτημα όμως που με βασανίζει είναι ένα: Θα βρεθεί Δεσπότης και παπάς με

τόσο δυνατά χέρια;